

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

В РІДНІЙ ШКОЛІ

№ 6 (113), 2017

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 68840

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ЗНЗ. 5 – 9 КЛАСИ.
МОДУЛІ «НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС», «ГИРЬОВИЙ СПОРТ»

ПРЕЗЕНТУЄМО ЛАУРЕАТИВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ НА КРАЩИЙ
УРОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 2016 РОКУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ: ГРА ЯК ОСНОВА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ

КОНФЕРЕНЦІЯ СПОРТИВНОЇ СПІЛКИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

ДЕТАЛЬНІШЕ НА REDPRESA.UA

видавництво
**ПЕДАГОГІЧНА
ПРЕСА**
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

В РІДНІЙ ШКОЛІ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 6 (113), 2017
листопад – грудень

Виходить шість разів на рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Заснований у 1995 р., видається з 1996 р.
До 2012 р. журнал виходив у світ під назвою
«Фізичне виховання в школі», до 2014 р. – під
назвою «Фізичне виховання в сучасній школі»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації серія КВ № 20003-9803 р. від 25.06.2013 р.
Схвалено вченою радою Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова (протокол № 5 від 12 грудня 2016 р.)

Передплатний індекс 68840

ГОЛОВА РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Олексій ТИМОШЕНКО – директор Інституту фізичного виховання та спорту НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР Костянтин ДМИТРЕНКО

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Анатолій ІЛЬЧЕНКО – начальник Київського обласного управління з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Валерій АРЕФ'ЄВ – доктор педагогічних наук

Іван БЕХ – доктор психологічних наук, дійсний член НАПН України

Юрій БОРОДІН – кандидат педагогічних наук

Оксана ВАЦЕБА – кандидат педагогічних наук

Едуард ВІЛЬЧКОВСЬКИЙ – доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України

Костянтин ВІХРОВ – доктор філософії, кандидат педагогічних наук

Володимир ВОЛКОВ – доктор педагогічних наук

Леонід ВОЛКОВ – доктор педагогічних наук

Анатолій ДУБЕНЧУК – методист методичного кабінету Рівненського ОІПОПП

Мирослав ДУТЧАК – доктор наук з фізичного виховання та спорту

Валентина ЄРМОЛОВА – кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Микола ЗУБАЛІЙ – кандидат педагогічних наук

Любов ІВАНОВА – кандидат педагогічних наук

Галина КОЛОМІЄЦЬ – науковий співробітник Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України

Тетяна КРУЦЕВИЧ – доктор наук з фізичного виховання та спорту

Микола НОСКО – доктор педагогічних наук

Валерій ПОНОМАРЕНКО – кандидат педагогічних наук

Анатолій ПОПОВ – кандидат педагогічних наук

Станіслав ПРИСЯЖНЮК – доктор педагогічних наук

Леонід СЕРГІЄНКО – доктор педагогічних наук

Володимир СТОЛІТЕНКО – кандидат педагогічних наук

Людмила СУЩЕНКО – доктор педагогічних наук

Володимир ТКАЧУК – доктор біологічних наук

Станіслав ТРИЛІС – заслужений учитель України

Олександр ШАМИЧ – кандидат педагогічних наук

Валентина ШЕВЧЕНКО – голова Всеукраїнського благодійного фонду сприяння розвитку фізичної культури, спорту і туризму

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи	
Варіативний модуль «Настільний теніс»	2
Варіативний модуль «Гирьовий спорт»	6

ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНКУРСИ

<i>Ганчева Владислава, Лаврова Лариса.</i> Неля Найдюк – лауреат Всеукраїнського конкурсу «Інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу» 2016 року	8
<i>Найдюк Неля.</i> Інноваційний урок туризму. 6 клас	9

МЕТОДИКА, ПРАКТИКА, РЕКОМЕНДАЦІЇ

<i>Сосіна Валентина.</i> Перекиди – від «А» до «Я»	13
<i>Марініна Олена.</i> Урок фізичної культури з елементами футболу. 5 клас	19
<i>Мороз Валентин.</i> Методичні рекомендації з теми «Гра як основа в системі управління фізичним станом підлітків на уроках фізичної культури». Розділ III, IV	22

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОЦІ ФІЗКУЛЬТУРИ

<i>Качан Олексій.</i> «Спорт заради розвитку» – нова концепція фізичного виховання в Україні	25
--	----

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА У ШКОЛІ

<i>Єрмолова Валентина.</i> 10 уроків із П'єром де Кубертеном. Урок 6. О Спорт! Ти – благородство!	29
---	----

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ У ЗАХОДАХ

<i>Ільченко Анатолій.</i> Всеукраїнська конференція Спортивної спілки учнівської молоді України	35
---	----

ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

<i>Остапенко Олександр, Тимчик Микола.</i> Формування готовності старшокласників до військової служби в контексті положень «Нової української школи»	36
--	----

ХОРТИНГ – НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИД СПОРТУ УКРАЇНИ

<i>Хатько Алла.</i> Можливості використання хмарних обчислень у системі інформаційного забезпечення хортингу	41
--	----

ІНФОРМАЦІЯ

Тематичний покажчик публікацій у журналі «Фізичне виховання в рідній школі» у 2017 році	45
---	----

На першій сторінці обкладинки: Урок з туризму веде Неля Найдюк, учитель фізичної культури Криворізької ЗОШ № 59.

(Фото Юрія Морозова)

10 УРОКІВ ІЗ П'ЄРОМ ДЕ КУБЕРТЕНОМ*

СРМОЛОВА Валентина Михайлівна – директор Олімпійської академії України, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання НУФВСУ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, заслужений працівник фізичної культури і спорту України

УРОК 6. О СПОРТ! ТИ – БЛАГОРОДСТВО!

*Моя честь – це моє життя;
обоє ростуть із одного коріння.
Відніміть у мене честь –
і моєму життю прийде кінець.*

В. Шекспір

Мета:

- більше дізнатися про численні можливості вибору на основі етичних норм;
- навчитися робити вибір, керуючись етичними міркуваннями на основі принципів чесної гри;
- уміти вирішувати, що таке «добре» і що таке «погано» на спортивних майданчиках та у повсякденному житті;
- удосконалювати свої навички і вміння демонструвати повагу і чесну гру, беручи участь у спортивних змаганнях.

Базова інформація

Чесна гра у спорті – що це?

Fair Play (чесна гра) – звід етичних і моральних законів, заснованих на внутрішніх переконаннях кожного про благородство і справедливість у спорті.

Термін «чесна гра» – моральний стандарт римських елітних військ, що походить від давньогрецького ідеалу **arete**. У Стародавній Греції етика розглядалася у рамках суспільства, де особистість (громадянин) була його частиною. Тому поняття **arete**, що означає благо у широкому розумінні, розглядалося як благо для суспільства, а не для індивідуума. Кельтська традиція моралі **firfor** разом із християнською повагою людини сформували нову категорію людських взаємовідносин. Італійський вчений Лівіо Січоголло зазначає, що у Стародавній Греції не було такого поняття, як індивідуальна етика, і саме християнство наголосило на моральній самосвідомості.

Fair Play

Давньоримські війська, що у I–II ст. н. е. підкорили Британію, виявляли моральні принципи у боях та поза полем бою, відокремлюючи себе від звичайної маси солдатів – плебеїв. Ці принципи елітної римської армії, яка складалася насамперед із молодих аристократів і патриціїв, поширилися по всій Європі. Після римлян Британію завоювали англосаксонці, яким згодом успішно протистояв король бриттів Артур, ушляхетлений у багатьох народних легендах. У легендах нерідко йдеться про лицарські турніри й чесноти, що вочевидь сприяли формуванню поняття **fair play**. Завдяки легендам про лицарів круглого столу сучасна Європа успадкувала поняття **fair play**, яке згодом поширилося у багатьох мовах.

Проведення роботи

◆ Роздайте учням картки з написами:

- повага до суперника;
- повага до суддів;
- рівні шанси;
- самоконтроль;
- відсутність стимуляторів.

◆ Поділіть учнів на 6 груп, об'єднавши у них тих, які мають картки з однаковим текстом.

◆ Роздайте групам вислови видатних людей, а для порівняння – базову інформацію. Після обговорення у групах їхні представники зачитують цитату і висловлюють спільну думку з приводу розуміння її змісту. Обговорення кожної цитати супроводжується висвітленням на екрані портрета її автора.

Картка «Група 1»

*«Закон виявляє свою
благодійну дію
лише тим, хто йому
підкоряється».*

ДЕМОКРИТ – давньогрецький
філософ-матеріаліст

*Продовження. Початок див.: 2016. – № 5; 2017. – № 1–5.
© Сромлова В. М., 2017

Картка «Група 2»

«Хто не здійснює несправедливості – шанований; проте більш ніж удвічі достойний пошани той, хто й вищим не дозволяє вершити несправедливість».

ПЛАТОН – давньогрецький мислитель

Картка «Група 6»

Гімнастика, фізичні вправи, ходьба мають увійти до повсякденного побуту кожного, хто хоче зберегти працездатність, здоров'я, повноцінне й радісне життя.

ГІППОКРАТ – давньогрецький лікар, реформатор античної медицини

Картка «Група 3»

«Найвища мудрість – розрізнати добро і зло».

СОКРАТ – давньогрецький філософ

Базова інформація.

Виступи учнів

◆ Дайте можливість членам усіх груп висловити свої міркування під час обговорення цитат. Підсумуйте виступи учнів, підведіть їх до усвідомлення необхідності дотримуватися певних законів життя і правил у будь-якій діяльності, зокрема спортивній.

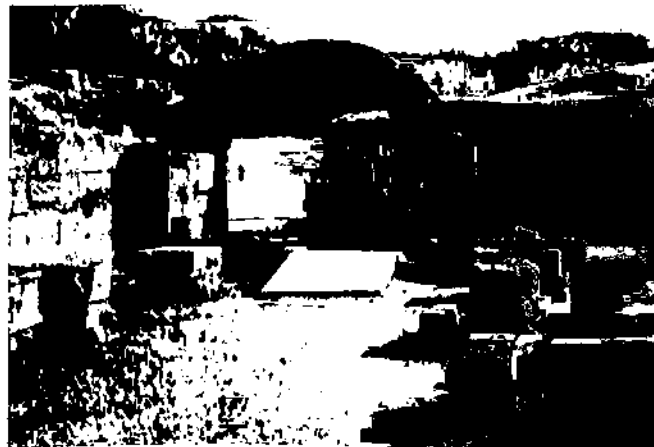
◆ Нагадайте учням, що дотримання законів та етичних норм поведінки для спортсменів було актуальним ще за часів Олімпійських ігор у Стародавній Греції. Про порушення їх і сьогодні нагадують статуї – заніси, що збереглися на стадіоні в Олімпії.

Картка «Група 4»

«Не роби того, що засуджує твоя совість, і не кажи того, що не узгоджується з правдою. Дотримуйся цього найважливішого принципу і ти виконаєш усе завдання свого життя».

МАРК АВРЕЛІЙ – римський імператор з 161 р.

Залишки статуї Зевса (заніси) біля входу на Олімпійський стадіон

Запитання для роздумів

(робота в групах 5–7 хв)

- З приводу чого встановлювалися бронзові статуї Зевса?
- Чому саме перед входом на стадіон встановлювали ці статуї?
- Про що попереджали ці статуї?

Виступи учнів.

◆ Запропонуйте учням пригадати випадки порушень атлетами етичних норм на стародавніх Олімпіадах. Якщо такі знання відсутні, розкажіть кілька випадків.

Картка «Група 5»

«Існують два першоджерела справедливості: нікому не шкодити і приносити користь суспільству».

МАРК ТУЛЛІЙ ЦИЦЕРОН – давньоримський політичний діяч, видатний оратор, філософ та літератор

Перші заніси було встановлено під час Ігор 98-ї Олімпіади після того, як фессалієць Евпол підкупив своїх суперників – кулачних бійців Агетора з Аркади, Пританіса з Кизика і переможця попередніх Ігор Форміона з Галікарнаса. Ця подія була першим офіційним злочиним проти правил олімпійських змагань. Грошовий штраф, накладений на Евпола і його суперників, дозволив встановити шість статуй. На чотирьох із них було написано, що перемогу на Олімпійських іграх можна здобути не грошима, а швидкістю ніг і міцністю тіла.

На Іграх 218-ї Олімпіади елейці наклали штраф на кулачного бійця Аполлонія з Александрії. Він прибув до Олімпії із запізненням, яке пояснив сильними вітрами під час морської подорожі. Однак виявилось, що його запізнення було пов'язане з участю у змаганнях в Іонії, де він заробляв гроші. Елейці відсторонили Аполлонія та інших бійців, які запізнилися, і без боротьби нагородили вінком Геракліда. Тоді Аполлоній, перев'язавши руки ремнями як для бою, накинувся на Геракліда, наносячи йому удари й не зважаючи на те, що той був увінчаний вінком переможця і був під захистом елланодиків. Тож навіть на давніх Олімпійських іграх траплялися випадки нечесної поведінки атлетів.

А чи трапляються подібні факти у сучасному спорті?

Виступи учнів.

◆ На початку заняття ми з вами ознайомилися з історією виникнення поняття Fair Play. Сьогоднішнє трактування поняття сягає періоду становлення сучасних правил спортивних змагань, встановлених у XIX ст. в Англії, де спорт вважався захопленням переважно середніх і вищих класів. Для них це заняття було швидше розвагою, ніж засобом, що приносить доходи. Тоді й склався певний кодекс джентльмена-спортсмена, що дотримується строгих правил змагань.

Барон П'єр де КУБЕРТЕН

Подальший розвиток цього поняття стосується розвитку сучасного олімпійського руху наприкінці XIX і на початку XX ст. Гуманістичні ідеї, привнесені П'єром де Кубертемом у сучасний спорт, сприяли розвитку спортсмена і людини як гармонійної особистості.

Олімпізм, поєднуючи спорт із культурою й освітою, прагне до створення такого способу життя, який засновується на радощах, здобутих через власні зусилля, на виховних цінностях позитивного прикладу, на повазі до основних етичних гуманістичних принципів (Олімпійська хартія).

Сам П'єр де Кубертен та його однодумці ще на зорі сучасного олімпійського руху були змушені визнати численні випадки шахрайства і неспортивної поведінки з боку атлетів. У зв'язку з цим у 1920 р. на Іграх Олімпіади в Антверпені вперше було запроваджено складання олімпійської клятви спортсменами. Сучасна інтерпретація Fair Play вклучає положення, вкрай важливі для виховання юнацтва на засадах олімпійської клятви і кращих прикладах дій спортсменів, які сповідають принцип чесної боротьби.

Сьогодні Fair Play визнається в усьому світі вищим виявом шляхетності.

◆ Зачитайте рядки з «Оди спорту» П'єра де Кубертена (висвітліть на екрані).

О СПОРТ!

ТИ – БЛАГОРОДСТВО!

То рев трибун, овацій грім,
 Погруддя лаврами обвито,
 Сльоза непрошена і гімн,
 Медалей блиск – рекорд побито!
 І хто б не поновив рекорд,
 Кому б не сяяли медалі,
 Перемагаєш ти, о Спорт,
 Ти в серці кожного на п'єдесталі.
 Трибуни не скандують «Біс»:
 Важкі бої – прем'єри наші.
 Твоя арена – без куліс,
 І твої театр не знає фальші.
 Відкритість, чесність, доброта ...
 Записані в твої скрижалі.
 Як швидкість, відстань, висота –
 На кожному стадіоні, в залі.
 О Спорт! Милтєвості злоті!
 Ти – біль, ти – радість, ти – пророцтво,
 Ти – вчитель наш у доброті,
 Який навчає благородства!

У своїй оді П'єр де Кубертен висвітлив дуже важливу й актуальну проблему, розуміння якої облагороджує людину в спорті і житті. Її назва – **чесна гра**.

Завдання і запитання для роздумів (Робота в групах)

- Що, на вашу думку, означає «чесна гра»?
- В яких діях, учинках може виявлятися цей принцип?
- На аркушах паперу напишіть

складові, що пояснюють принцип «чесної гри» (для кожної групи папір має бути різного кольору).

Виступи учнів.

◆ Кожна група називає «свої» складові принципу «чесної гри», аргументуючи вибір. Аркуші зі складовими, визначеними групою, прикріплюють на дошці до малюнка «Квітка «Fair Play».

Квітка «Fair Play»

◆ Якщо групи називають однакові складові, їх все одно прикріплюють до малюнка. Це дасть змогу визначити спільність поглядів учнів.

МОРАЛЬНІ ЗАСАДИ ЧЕСНОЇ ГРИ

(За проектом шкіл олімпійської освіти)

✓ Поважай правила гри, змагань як головну засаду спорту; ретельно дотримуйся правил гри, спортивного змагання й поважай суперників і суддів.

✓ Усвідомлено приймай усі суддівські рішення, а суперечливі питання вирішуй у коректній формі.

✓ Твоє ставлення до товаришів по команді, тренерів і суперників – не підводь товаришів по команді та тренерів: сумлінно тренуйся і готуйся до змагань; достойно поведь себе у стосунках із суперником: не дозволяй собі принизливих зауважень, будь-якого насильства, запобігай суперечок.

✓ Будь-що відстоюй рівність із суперником: не шукай собі переваг шляхом порушення правил гри чи змагань.

✓ Не вживай жодних штучних стимуляторів (допінгу) з метою досягнення кращого результату.

✓ Поважай в собі спортсмена – сумлінно готуйся до змагань як фізично, так і психічно: завжди будь у належній фізичній формі, психічно настроєним на перемогу; стримуй власні емоції незалежно від підсумку змагань.

✓ Контролюй кожну свою дію, реакцію, емоцію як на спортивну, так і на будь-яку побутову подію.

✓ Будь взірцем шляхетності як у спорті, так й у житті.

◆ Моральні засади чесної гри є конституцією спортивної поведінки, що заперечують перемогу будь-якою ціною. 1964 р. було створено Міжнародний комітет Фейр Плей (CIPP) як міжнародну неурядову організацію, засновниками якої стали Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Всесвітня рада фізичного виховання і спортивної науки, Міжнародна асоціація спортивної преси та відомий французький тенісист середини ХХ ст. **Жан Боротра**.

ЖАН БОРОТРА, чотириразовий переможець турнірів «Великого шолома» в одиночному розряді з тенісу, 14-разовий переможець турнірів «Великого шолома» у чоловічому і змішаному парному розряді, шестиразовий володар Кубка Девіса у складі збірної команди Франції, бронзовий призер Ігор Олімпіади 1924 р. у чоловічому парному розряді

Мета Комітету – сприяти втіленню принципів Фейр Плей у спорті й житті.

Комітет щорічно присуджує такі нагороди:

• Міжнародний приз Фейр Плей П'єра де Кубертена – спортсмену або команді за вчинок у дусі Фейр Плей;

• Міжнародний приз Фейр Плей Жана Боротра – за дотримання принципів Фейр Плей протягом усієї спортивної кар'єри;

• Міжнародний приз Фейр Плей В'їлі Дауме, колишнього президента CIPP, організатора Ігор Олімпіади 1972 р. в Мюнхені – за пропаганду Фейр Плей;

• Дипломи CIPP.

Едвін Мозес – чемпіон Ігор XXI і XXIII Олімпіад, бронзовий призер Ігор XXIV Олімпіади у бігу на 400 м з бар'єрами, володар чотирьох рекордів світу, якому було довірено проголосити олімпійську клятву від імені спортсменів на Іграх XXIII Олімпіади в Лос-Анджелесі, – отримує Міжнародний приз Фейр Плей Жана Боротра за бездоганну спор-

тивну кар'єру та значний внесок у боротьбу проти вживання допінгу з рук президента МОК **Жака Рогге** та президента комітету Фейр Плей **Ене Камуті**.

◆ Роздайте групам картки з фотографіями атлетів, які були удостоєні призов за чесну гру, та запитаннями для обговорення.

◆ Запропонуйте представнику кожної групи вголос прочитати інформацію (продемонструвавши фото спортсмена, про якого йдеться, на екрані), висловити думки групи стосовно отриманої інформації, відповісти на запитання, а після обговорення прикріпити картку до малюнка «Квітка «Fair Play».

Картка «Група 1»

Першим з тих, кого відзначили призом Fair Play (1965), став італієць **Еудженіо Монті**, дворазовий олімпійський чемпіон і дев'ятиразовий чемпіон світу з бобслею. 1964 р. в Інсбруку він лідував у змаганнях на боб-двійці. У його конкурентів, британських спортсменів Ентоні Неша і Робіна Диксона, зламався боб. Монті після свого заїзду дав їм деталь власного боба, в результаті чого вони виграли черговий заїзд і стали чемпіонами, а Монті опинився на третьому місці. Допоміг він відремонтувати і боб-четвірку канадських спортсменів, які теж здобули «золото».

Запитання для обговорення.

- Чому, на вашу думку, Монті допоміг командам суперників, розуміючи, що сам може втратити золоту олімпійську медаль?
- Що виявилось для Монті важливішим за найвищу нагороду?
- Як вчинили б ви у подібній ситуації? Чому?

Картка «Група 2»

У грудні 2012 р. в Наваррі (Іспанія) відбувалися престижні легкоатлетичні змагання зі значним призовим фондом. У вирішальному забігу найсильніших атлетів світу лідував кенійський атлет **Абель Мутіа**, бронзовий призер Ігор XXX Олімпіади в Лондоні у бігу на 3000 м з перешкодами. Проте, за 10 м до фінішу він зупинився, помилково вирішивши, що перетнув фінішну лінію, і почав вітати уболівальників. Іспанський атлет **Іван Фернандес Анаїя**, що біг другим, на фінішній прямій наздогнав кенійця і мав шанс завершити забіг переможцем. Проте, замість того, щоб скористатися помилкою суперника, Анаїя підштовхнув кенійця у спину і показав йому, де фінішна лінія. Тим самим він повернув супернику заслужену ним перемогу. Коли іспанського атлета запитали, невже він не хотів перемогти, 24-річний чемпіон Іспанії з бігу на 5000 м, володар почесної нагороди Fair Play 2013 р. відповів: «Ні, я дуже хотів перемогти, але не заслуговував на перемогу – відрив був значним, і я не мав шансів наздогнати суперника, якби він не помилився. Мені важливіше зберегти достоїнство, ніж здобути золоту медаль. Люди надто часто бачать неправильні моделі поведінки. Я радий, що поступив інакше, і вчинив цей жест чесноти».

Запитання для обговорення

- Чи зміг би ти у запалі змагань помітити помилку кенійського атлета й допомогти йому її виправити?
- Що для тебе важливіше, медаль чи достоїнство?

Картка «Група 3»

17-річна американська спортсменка **Меган Вогель** на дистанції 3200 м, помітивши, що під час виходу на фінішну пряму її суперниця **Арден Мак Мак** ушкодила ногу, підхопила її під руки і допомогла дістатися фінішної лінії. (На фото чітко видно, що обидві спортсменки перетинають фінішну лінію разом). 2013 року юна Меган Вогель була удостоєна почесної нагороди Fair Play.

Запитання для обговорення

- Чи зміг би ти вчинити так, як Меган Вогель?
- Якими почуттями, на твою думку, вона керувалася?
- Які риси характеру виявила юна атлетка?

Картка «Група 4»

Під час матчу між італійськими футбольними клубами «Дженоа» та «Рома» після ігрового зіткнення гравець «Роми» Оскар залишився лежати біля чужих воріт, а форварди «Дженоа» гостро атакували. Гравці «Роми» благали суддю зупинити гру, той не помітив футболіста, що страждає від болю. Тоді на поле вибіг тренер «Дженоа» Давід Баллардіні. Суддя зупинив гру – форварду допомогли, а тренера було покарано видаленням і дискваліфікацією на один матч. Фейр Плей? Звичайно. Тож 2013 р. за свій вчинок Давід Баллардіні був удостоєний почесної нагороди Fair Play.

Запитання для обговорення

- Чи було рішення судді правильним? Чому – «так» або чому – «ні»?
- Як би ти вчинив на місці Давіда Баллардіні?

Картка «Група 5»

Президент НОК України Сергій Бубка, 35-разовий рекордсмен світу зі стрибків з жердиною, завжди був готовий допомогти товаришам по змаганням, навіть суперникам. Так, 1995 р. він двічі під час Гран-прі у Парижі та Мюнхені допоміг Оккерту Брітсу, надавши йому свою жердину для участі у змаганнях, оскільки екіпіровка Брітса, південно-африканця, загубилася десь по дорозі до місця змагань. У Мюнхені це коштувало йому перемоги у фіналі, адже саме Оккерт Брітс в останній спробі перевершив результат Сергія Бубки. Перемогою Сергія ж стала почесна нагорода Fair Play.

Запитання для обговорення

- Чим могли закінчитися змагання для Оккерта Брітса, якби не допомога з боку Сергія Бубки?
- Як ви думаєте, чи жалкував Сергій Бубка за втратою перемоги?
- Зміг би Оккерт Брітс вчинити так само, як Сергій Бубка?

Картка «Група 6»

Під час спринтерської гонки канадська лижниця Сара Реннер зламала палицю, а тренерів канадської команди на тому відтинку траси не було. Та на допомогу неочікувано прийшов норвезький тренер Бьорнар Хааконсмоен, який помітив це і, не вагаючись, віддав свою палицю Реннер. Це допомогло збірній команді Канади посісти друге місце у гонці.

На знак вдячності посольство Канади в Норвегії вручило Бьорнару Хааконсмоєну 7400 банок кленового сиропу, вагою 5,2 тони.

Запитання для обговорення

- Чому, на вашу думку, норвезький тренер Бьорнар Хааконсмоєн допоміг канадській лижниці Сарі Реннер?
- «Ми маємо конкурувати в однакових умовах. У кожного має бути дві лижі й дві палиці...», – так коментував пізніше свої дії Бьорнар Хааконсмоєн.
- Ви побачили лише півдюжини прикладів чесної гри з напруженого й підчас непередбачуваного життя спортсменів. Тож чим для вас особисто стала тепер квітка «Fair Play»?

Виступи учнів.

Рекомендації вчителю

Узагальніть виступи учнів. Дайте можливість кожному учню висловити власну позицію та внести свою пропозицію. Із пропозицій оберіть 8–10 шляхом голосування учнів.

♦ Висвітліть на дошці слова П'єра де Кубертена:

«Ти нагороджуєш лаврами лише того, хто боровся за перемогу чесно, відкрито, безкорисливо».